

Matteo Thun on sündinud 1952. aastal Itaalias Bolzano (Lõuna-Tirolis) ja tema sünnijärgne nimi on Matthäus Antonius Maria Graf von Thun und Hohenstein. Ta on õppinud Oskar Kokoschka juures ja lõpetanud 1975. aastal Firenze ülikooli arhitektuuri eriala. Thunist sai Sottsass Associati ja 1981. aastal rühmituse Memphis kaasasutaja. Aastatel 1983–1996 õpetas ta Viini rakenduskunstiülikoolis disaini ja 1984. aastal asutas Milanos oma stuudio, kus ta loob holistilisi kontseptsioone, milles on ühendatud arhitektuur, disain ja kommunikatsioon.

MATTEO THUN: MINU EESMÄRGIKS ON MAKSIMAALNE HARMOONIA

Arhitekti ja disaineri **Matteo Thuni** passis on nimi **Matthäus Antonius Maria Graf von Thun und Hohenstein**. Ta on püüdnud mitte võtta oma tiitlit kui eelist, kuigi see on kirjas kõikides tema ametlikes dokumentides. Aadlikust disainer on loonud peaaegu kõike lauanõudest luksushotellideni. Tänavusel Salone del Mobilel Itaalias esitles ta kahte uut sauna ning tutvustas oma Duravitiga koostöös sündinud sarja.

Thun rääkis **Silvia Pärmanile**, kuidas üleskasvamine Lõuna-Tiroolis vanas lossis, aastad Itaalia purilennuvõistkonnas ja õppimine **Oskar Kokoschka** juures on kujundanud tema vaatepunkti asjadele ning mõjutanud loomingut. FOTOD: KLAFS, DURAVIT JA SILVIA PÄRMANN

Tie looming on väga mitmekesine. Mis on teid inspireerinud nii erinevaid projekte ette võtma, kas teil on olnud oma eeskujud?

Mul on palju kangelasi. Number üks on kindlasti **Mies van der Rohe**. Number kahed **Alvar Aalto**, **Verner Panton**, **Le Corbusier**. Ja ma võin niimoodi pikalt jätkata.

Kas te olete märganud uusi disainikeskusi või nimesid viimastel aastatel esile tõusmas?

Kopenhaagen on väga huvitav.

lidolite nimekirjas oli mitu Skandinaavia meest, Kopenhaagen on Skandinaavias. Teile meeldib pigem Põhja-Euroopa disain?

Jah, ehkki ma ei kiida heaks nende sotsiaalselt positsiooni.

Normann Copenhagen, Jensen, Bang & Olufsen – kes saab seda endale lubada? Mina igatahes mitte.

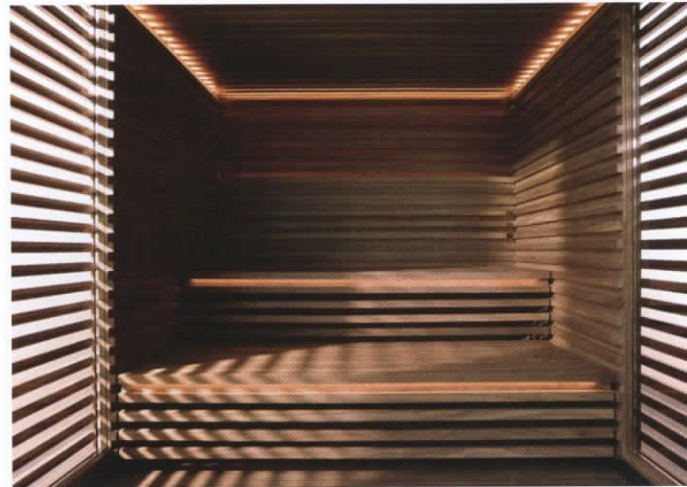
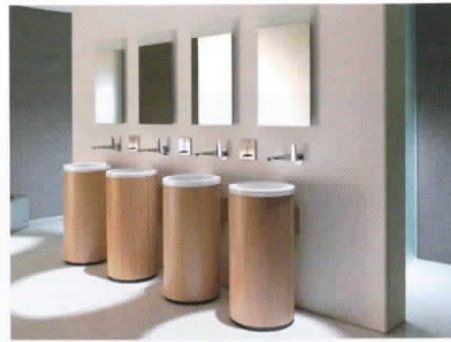
Skandinaavia riikide disainerid ja ajakirjanikud räägivad, et suur osa inimesi seal sisustab peaaegu 100% ulatuses oma kodu siiski Skandinaavia mööbliga.

Tead, neil on üks selline ettevõtte nagu Ikea ...

Räägime rohkem teie enda loomingust. Kümne aasta eest olite pioneer ökoloogilise arhitektuuri valdkonnas ja juhatasite sisse uue ajastu puidust ehitatud hotelliga Vigilus Mountain Resort Lõuna-Tiroolis. Kuidas te sellele projektile praegu vaatate?

Rahuloluga. Mul on hea meel, et Ichispuit on andnud hotellile nii kauni paatina. Järjepidevus on minu jaoks tähtis. Puit-sõrestik oleks võinud sirgem olla, aga see on pisiviga, mida märkab ainult arhitekt – põhjus on kõrguses, 1500 meetrit, mis tähendas, et meil oli enne esimese lume tulekut ehitamiseks aega ainult kuus kuud.

→ Thuni loomeprotsess käib kogu aeg, tema jaoks pole sellist asja nagu aeg iseendale. Ta väärtustab teiste inimeste aega iseendale ja sellest lähtuvad ka tema vannitubadega seotud tööd, näiteks kollektsioon Duravitile.

↑↓ Matteo Thun disainib kohvitasse ja restorane, kelli ja mägihotelle, keedupotte ja luksushäärberid ning teeb need nii keskkonnahoidlikuks kui võimalik. Hotell Vigilius Mountain Resort Lõuna-Tirolis on põhjus, miks temast jääda rääkima kui ökoloogilise arhitektuuri pionierist.

←↑ Disaineriduo Matteo Thun ja Antonio Rodriguez esitlesid Milanos Klafsile loodud leili- ja aurusauna, mis on korraga nii läbipaistvad kui ka privaatsed.

Seal on kõik, alates vundamendist kuni katuseeni teie tehtud. See pole väga tavaline lahendus. Milano koolkond, mille traditsioonid on mulle südamelähedased, on kuulus oma holistilise lähenemisviisi poolest. See koolkond lähtub põhimõttest, et mõotkavale vaatamata tuleb kõike arendada korraga, nii väikest kohvitassi, sisekujundust kui ka hoonet ennast. Tulemuseks on maksimaalne harmoonia. Ja kui miski pole päris nii, nagu võiks, pean ma alati otsima viga endas ega saa süüdistada kedagi teist.

Teie kujundatud hotellitubades pole telereid. Kas teler polegi teie meelest kohustuslik? Teleri oleks saanud tuppa panna ainult üle minu laiba. Aga me jõudsime omanikuga kokkuleppele, et ta hoiab paar telerit hotellis tagavaraks, juhaks kui mõni külastaja seda küsib. Arvan, et need seisavad siiani keldris. Tõeline luksus, mida selline hotell pakub, on aeg. Ja rahu. Ja igal juhul pole ilusamat pilti kui vaa- de üle Dolomiitide.

Kuidas teist arhitekt ja disainer sai? Selle tee leidmine võttis aega. Kui olin kaheksateist, tahtsin saada südamekirurgiks, kahekümnese lenduriks. Kunst ja arhitektuur kuulusid mu ellu juba lapseeas. Olen alates kuuendast eluaastast käinud kõikidel Venezia biennaalidel. Põhjus, miks ma otsustasin arhitektuuri õppida, peitus asjaolus, et selle eriala sai omandada kõige kergema vaeva ja kõige lühema ajaga. Tahtsin oma haridusega ühele poole saada nii kiiresti kui võimalik ja tõestada ennast oma tööga, mitte jutu põhjal.

Te ei tule päris tavalisest perekonnast. Kuidas teil nii-öelda päris- ellu astumine kulges? See oli katastroof. Pärast kiitusega lõpetamist. Ma ei leidnud kusagilt tööd ja pidin tunnustama, et õppimine oli täielik ajaraisk. Seejärel hakkasin iseõppinud disainerina tööle **Ettore Sottsassi** juures Milanos.

Saite ka piloodiloo. Sain jah ning pärast seda ostime vennaga endale ühelt Ameerika sõdurilt Rogallo tiivaga purilennuki ja juba mõne aja pärast kuulusime Itaalia purilennuvõistkonda. Nädalalõppudel lendasin ringi reklaamloosungitega, üle jalgpallistaadionite ja vormel

1 ringradade ning piki rannikut Riminist Riccionesse. Minu parim klient oli Aperol.

Ma ei teeninud Sottsassi juures midagi, aga pidin ikkagi toime tulema kohutavate Milano hindadega. 1984. aastal esitas mu mentor mulle ultimaatumi: pidin valima tema ja lendamise vahel, mis oli tema meelest ohtlik.

Mille loomisest te praegu unistate? Unistan kiriku ehitamisest uuele paavstile, sest minu arvates on tal õnnestunud taastada inimeste poolehoid ja usk kirikusse.

Mille poolest see erineks juba kõigest olemasolevatest? Sel ei tohiks olla katust, loodus peaks olema kõige tähtsam element. Palermos on katedraal, mille katus kukkus aastaid tagasi

sisse. Nüüd kasvavad selles oliivipuud ja lilled ning see on üks ilusamaid kirikuid, mida ma tean. Minu nägemuses on kirik iseendaga kohtumise ja sisemise harmoonia leidmise koht.

Kasvasite üles lossis, kuidas on see teie suhtumist igasugustesse ruumidesse mõjutanud?

Loss ei ole lapsele just meeldiv elukoht. Talvel olid põrandad kohutavalt külmad. Üritasin kanda kahte paari sokke, et saaksin jääkülmal põrandal mängida. Teisest küljest olen praegu endale teadvustanud, et nautisin seda, et mind ümbritsesid kõnelevad seinad ja kaunid proportsioonid. Aga kindlasti oleks «normaalses» majas olnud lihtsam kasvada, oleksin ilmselt tavalisem inime- ne tavalisemate probleemidega.

Olen näiteks oma büroos töötavast 60 inimesest ainus, kes ei saa teha tööd arvuti taga, sest see oleks liiga aeglane, et tulla toime kõikide mu peas ringlevate probleemidega.

Mitme ettevõttega te aasta jooksul koostööd teete? Neid on 15 ja 20 vahel. Selle alla mahuvad nii arhitektuuri- kui ka mööbliprojektid.

Millistest projektidest me järgmisena kuuleme? Projekteerin Hiinasse uut operimaja. Tellimuse sain Hiina moodi. Vastuseks minu küsimusele, kuidas nad hoonet ette kujutavad, saadeti mulle Sydney operimaja kujutav postkaart. Püüan alati keskenduda projekti ainulaadsusele. Lõpptulemus peaks olema midagi sellist, mida maailm pole enne näinud.

MOODNE VALGUSTUS
www.valgustus.ee

Tallinna näidistesaal
Rävala pst 7
tel. 6676 670

Tartu näidistesaal
Teguri 37B
tel. 7300 812